

2015-00191/1.1.8 5.

STOHAB
2015-04-22

Till Stockholms Hamn AB:s styrelse

Yttrande i samråd av förslag till detaljplan för Nobel Center på Blasieholmsudden, del av Norrmalm 3:43 i stadsdelen Norrmalm

Bakgrund

Stockholms Hamnar har 2015-03-03 tagit emot inbjudan från Stadsbyggnadskontoret att delta i rubricerade samråd. Synpunkter på planförslaget ska lämnas senast den 2015-04-22. Stockholms Hamnar har begärt och beviljats anstånd med att lämna svar till 2015-04-24.

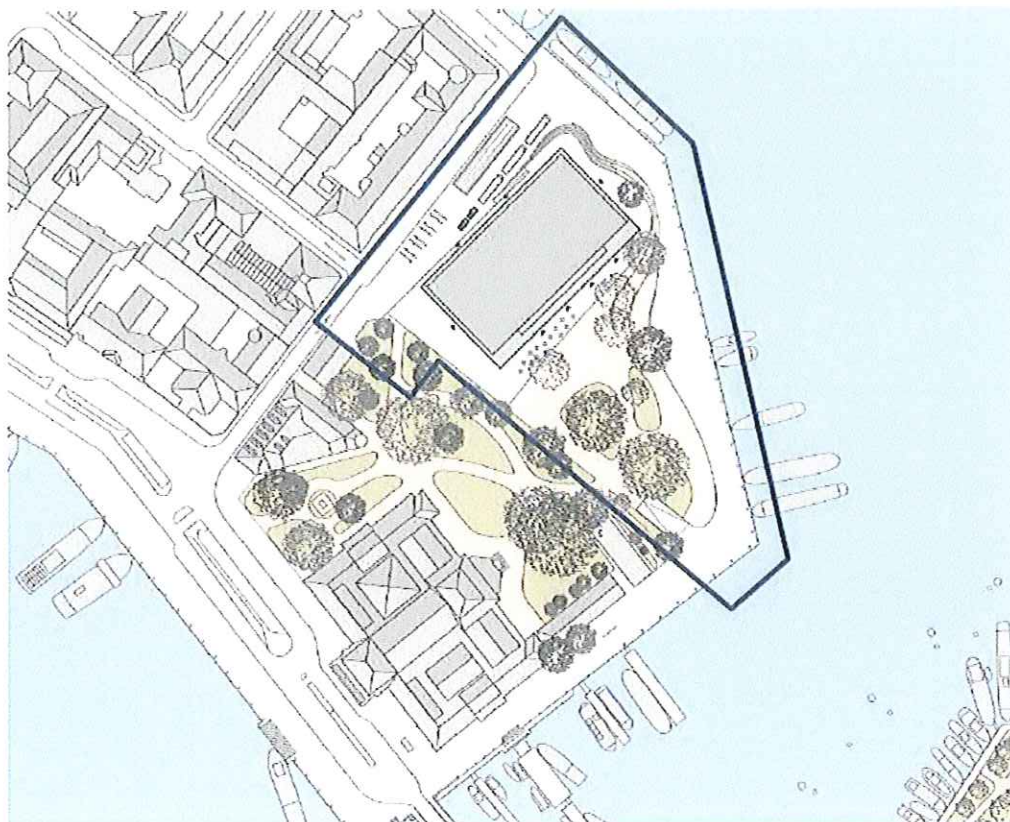
I december 2011 tecknade Stockholm stad och Nobelstiftelsen en avsiktsförklaring med syfte att gemensamt verka för ett Nobel Center på Blasieholmen. I augusti 2012 anvisade exploateringsnämnden mark inom fastigheten Norrmalm 3:43 för detta ändamål. Stadsbyggnadsnämnden gav 2013-06-13 stadsbyggnadskontoret i uppdrag att påbörja planarbete för Nobel Center och i juni 2013 utlystes en arkitekttävling i avseende utformningen av ett Nobel Center. Det vinnande förslaget från David Chipperfield Architects i Berlin offentliggjordes i april 2014.

Det nya centret ska bli hemvist för Nobelstiftelsen och de verksamheter stiftelsen initierar genom forskning, kunskapsuppbyggnad och produktion inom digitala medier. Byggnaden ska innehålla publika rum för utställningar, möten och evenemang samt bibliotek, kafé/restaurang och butik. Även prisutdelningen den 10 december varje år kommer vara en del av Nobel Centers verksamhet. Målet är att Nobel Center ska bli ett nytt besöksmål för stockholmare och besökare.

Planförslagets innehåll

Detaljplanarbetet syftar till att möjliggöra ett Nobel Center samt att iordningsställa en ny offentlig plats på Blasieholmen i Stockholm. Planförslaget omfattar både Nobel Center och omkringliggande offentlig mark såsom gator, torg och kaj. Även vattenområde inryms i planområdet för att säkerställa möjligheterna för den rörliga sjötrafiken att fortsatt angöra platsen. Planförslaget möjliggör utbyggnad av tunnelbana under Nobel Center och inrymmer också en befintlig arbetstunnel som kan komma att användas vid

utbyggnad av tunnelbanan. Kajer ska iordningsställas för fortsatt rörlig båttrafik och omkringliggande gatumiljöer ska rustas för att områdets attraktionskraft och värde ska öka. Planförslaget innebär att befintlig bebyggelse inom planområdet rivs, dvs. tullhuset samt de två magasinerna.

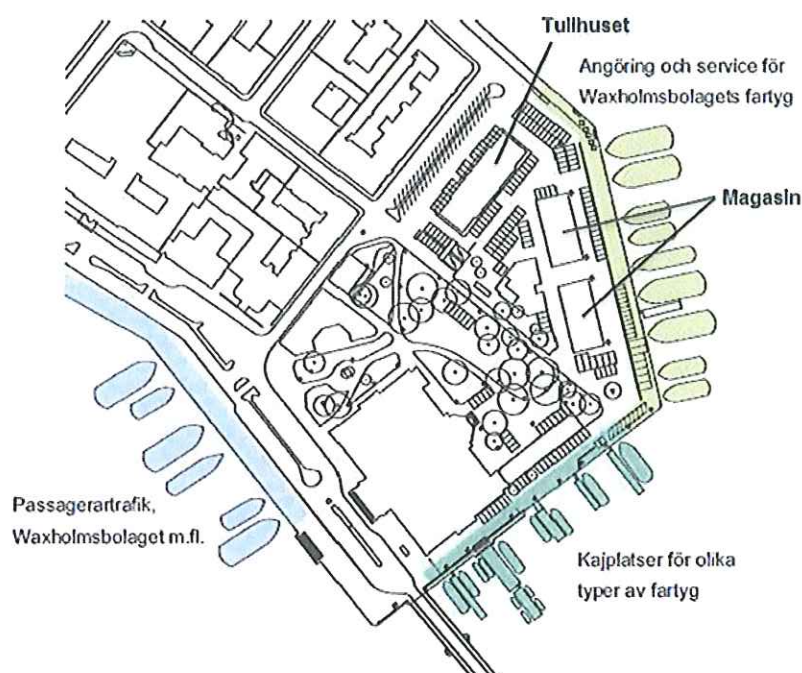
Illustrationsplan för planområdet. Illustration: David Chipperfield Architects.

Stockholms Hamnars verksamhet på Blasieholmen

Stockholms Hamnar nyttjar kajen längs Blasieholmsudden samt marken där Tullhuset står, i enlighet med det nyttjanderättsavtal som finns mellan staden och Stockholms Hamn. Stockholms Hamnar äger Tullhuset som tidigare inrymde Waxholmsbolagets verksamhet.

Kajen inom detaljplaneområdet används idag för förtöjning/uppläggning och service för Waxholmsbolagets fartyg och i angränsande område ligger Museikajen med kajer för andra fartyg. På södra Nybrokajen, nordväst om detaljplaneområdet, finns en tillståndspliktad del av kajen, ca 130 m, som medger anlop av mindre kryssningsfartyg, yachter och örlogsfartyg.

Inom detaljplaneområdet finns idag en plats avsedd för snöttippning. Det är Stockholms Hamnar som ansvarar för att denna plats är tillgänglig, enligt det drifts- och underhållsavtal som är upprättat mellan staden och Stockholms Hamnar. Planförslaget förutsätter att snöttippningen till Nybroviken upphör.

Översiktsbild av dagens användning av kajerna. Illustration: Nivå landskapsarkitektur och Stockholms Hamnar

Stockholm Hamn AB:s synpunkter

Stockholms Hamnar välkomnar förslaget på detaljplan för Nobel Center på Blasieholmen. Det planerade Nobel Center kommer att bli ett tillskott till Stockholms attraktionskraft och har alla förutsättningar att bli en plats stockholmarna gärna vill återvända till. Syftet med detaljplanearbetet är:

"att möjliggöra ett Nobel Center samt att skapa en ny offentlig plats på Blasieholmen i Stockholm. Därutöver ska kajer iordningsställas för fortsatt rörlig båttrafik, en befintlig arbetstunnel öppnas eventuellt för utbyggnaden av blåa linjens tunnelbana samt omkringliggande gatumiljöer rustas för att öka områdets attraktionskraft och värde."

Detaljplaneförslaget innebär alltså att Nobel Center placeras på tomten och att kajen med tillhörande vattenområde därmed bevaras för att säkerställa den rörliga sjöfartens behov. Detta är något som Stockholms Hamnar särskilt välkomnar och som ligger helt i linje med Stockholms Hamnars Kajstrategi. Stockholms Hamnar har varit delaktiga i diskussionerna kring Nobel Center under ett par års tid och är mycket positiva till det. Det gör Hamnen har fått avseende sjöfartens positiva egenskaper, möjligheter och behov i området. Nobel Centers publika verksamhet ger förutsättningar för utökad rörlig sjöfart, vilket i sin tur skapar mervärde för centret.

Stockholms Hamnars uppdrag från Stockholm stad är bland mycket annat att utveckla och upprusta innerstadskajerna, verka för kollektivtrafik på vatten och främja turismnäringen. På Blasieholmen finns flera innerstadskajer. Strömkajen som är en del av Blasieholmen har precis renoverats och upprustats för att både möjliggöra vidare sjöfart och för att ge stockholmare och turister en mer fördelaktig upplevelse på denna vackra och centrala plats. Även Museikajen genomgår för närvarande en upprustning. Detta tillsammans med uppförandet av Nobel Center kommer innebära att Blasieholmen blir en plats där livlig rörlig, sjötrafik och kollektivtrafik på vatten samsas med flanörer och besökare till områdets alla attraktioner.

Stockholms Hamnar vill, i tillägg till samrådsmaterialet, framföra några frågeställningar och relevant information och som är viktiga att ta hänsyn till i den fortsatta planeringen av området och Nobel Center.

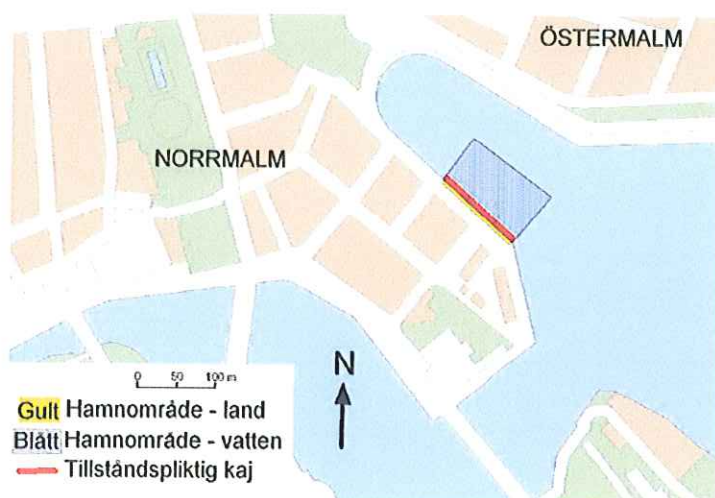
Avfallshantering

Kajen i detaljplaneområdet, mellan Museikajen och Hovslagargatan, används idag för förtöjning/uppläggning och service av Waxholmsbolagets fartyg när dessa inte är i trafik. Kajen är idag utrustad med infrastruktur som fartygen kan ansluta till. Stockholms Hamnars ambition är att vidareutveckla miljöåtgärderna i området och säkerställa kundernas behov genom att bland annat utrusta kajerna med infrastruktur för vattenförsörjning samt mottagning av avloppsvatten från fartygen. Projektering för detta är klart och kommer genomföras under hösten 2015 eller våren 2016 beroende på tidsplanen för Nobel Center. Fortum utreder för närvarande möjligheterna att tillhandahålla fjärrvärme till fartygen längs Museikajen men även längs Nybrokajen fram till Hovslagargatan.

Mottagningsanordning för fast avfall, från bland annat fartyg, är en fråga som Stockholms Hamnar lyft i samordningsmötena gällande Nobel Center. Det finns anledning att gemensamt med Stockholm stad och Nobel Center titta på effektiva lösningar för avfallshanteringen i området. På andra kajer finns exempelvis mottagningsstationer under jord för avfall.

Tillståndspliktig kaj i anslutning till detaljplaneområdet

En del av Nybrokajen (se illustration) är tillståndspliktig kaj och tillåter fartyg med en volym större än 1350 bruttoton, dock maximalt 6000 bruttoton. Den tillståndspliktiga kajen har en total kajlängd på 130 m och ett maximalt djupgående på 5 m vid medelvattenstånd. Vid kajen anlöper framför allt mindre kryssningsfartyg, yachter och örlogsfartyg. Kajen möjliggör att något större fartyg kan anlöpa Blasieholmen vilket är en viktig funktion att säkerställa framöver.

Ny gångbro

Det har förts diskussioner om ytterligare en gångbro mellan Museikajen och Skeppsholmen. En sådan bro skulle ta visst kajutrymme i anspråk. Det är viktigt att säkerställa att en eventuell framtida bro inte påverkar den befintliga rörliga sjöfarten i området, vilket i sådana fall skulle gå emot inriktningen i detaljplaneförslaget.

Pråm för bortforsling av bergmassor

I samband med utbyggnaden av tunnelbanan till Nacka och Söderort kommer en arbetstunnel uppföras på Blasieholmen. Arbetet med tunnelbanan kommer att påverka Museikajen under omkring 4 år, med start 2019, då en större ponton kommer att placeras på Museikajen. Pråm ska användas till att sjövägen forsla bort bergmassor från tunnelbaneutbyggnaden, vilket minskar lastbilstrafiken i området. En pråm med en kapacitet på 400 ton kan motsvara 40-50 lastbilar.

Havsnivåhöjning

Stockholms Hamnar instämmer i det som framförs i detaljplaneförslaget (s 14) angående översvämningsrisker som följd av klimatförändringar. I samband med ombyggnationen av Strömkajen på Blasieholmen lät Stockholms Hamnar SMHI utreda hur framtida havsnivåhöjning påverkar kajerna. SMHI:s bedömning var, precis som framförs i detaljplaneförslaget, att havsnivåhöjningen kompenseras av den pågående landhöjningen.

Tillgänglighet för räddnings- och utryckningsfordon i området

Museikajen utgör idag en brandgata vilket innebär att framkomligheten på kajen måste säkerställas. I den fortsatta planeringen av området är det viktigt att framkomligheten för räddnings- och utryckningsfordon i området tas hänsyn till.

Förslag

Styrelsen föreslås besluta

att som svar på remissen återropa och överlämna upprättat tjänsteutlåtande.

att omedelbart justera ärendet.

Stockholm den 2015-04-14

Johan Castwall
VD